NN 63/2020 (28.5.2020.), Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju

HRVATSKI SABOR

1252

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2017/2402 O UTVRĐIVANJU OPĆEG OKVIRA ZA SEKURITIZACIJU I O USPOSTAVI SPECIFIČNOG OKVIRA ZA JEDNOSTAVNU, TRANSPARENTNU I STANDARDIZIRANU SEKURITIZACIJU

Proglašavam Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2017/2402 o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 18. svibnja 2020.

Klasa: 011-01/20-01/79
Urbroj: 71-06-01/1-20-2
Zagreb, 22. svibnja 2020.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O PROVEDBI UREDBE (EU) 2017/2402 O UTVRĐIVANJU OPĆEG OKVIRA ZA SEKURITIZACIJU I O USPOSTAVI SPECIFIČNOG OKVIRA ZA JEDNOSTAVNU, TRANSPARENTNU I STANDARDIZIRANU SEKURITIZACIJU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju nadležna tijela, postupanje nadležnih tijela, suradnja između nadležnih tijela, prekršajne odredbe te odredbe vezane za transparentnost kod privatnih sekuritizacija.

Prijenos propisa Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju te o izmjeni direktiva 2009/65/EZ, 2009/138/EZ i 2011/61/EU te uredaba (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 648/2012 (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2017/2402).

Pojmovi i definicije

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *sekuritizacija* u smislu ovoga Zakona znači transakciju ili shemu preoblikovanja u kojoj se kreditni rizik povezan s izloženošću ili skupom izloženosti tranšira te ima sve karakteristike navedene u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) 2017/2402

2. *ESMA* je Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala, osnovano Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije br. 2009/77/EZ

3. *EBA* je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo, osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ

4. *EIOPA* je Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje, osnovano Uredbom (EU) br. 1094/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju Europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje), o izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i o stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/79/EZ

5. *SSPN* je sekuritizacijski subjekt posebne namjene kako je definiran člankom 2. točkom 2. Uredbe (EU) 2017/2402, a koji se osniva isključivo radi provođenja jedne sekuritizacije ili više sekuritizacija te je ograničenih poslovnih djelatnosti prikladnih isključivo za postizanje tog cilja

6. *serviser* je subjekt koji na dnevnoj osnovi upravlja skupom otkupljenih potraživanja ili odnosnim kreditnim izloženostima, kako je definirano člankom 2. točkom 13. Uredbe (EU) 2017/2402

7. *serviser sa sjedištem u Republici Hrvatskoj* na koji sponzor delegira servisiranje sekuritiziranih izloženosti je:

a) društvo za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima kako je određeno zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima

b) društvo za upravljanje kako je određeno zakonom kojim se uređuje osnivanje i rad otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom

c) investicijsko društvo koje je dobilo odobrenje sukladno zakonu kojim se uređuje tržište kapitala

d) kreditna institucija koja je dobila odobrenje Hrvatske narodne banke za obavljanje investicijskih usluga i aktivnosti na temelju prethodne suglasnosti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga sukladno zakonu kojim se uređuje tržište kapitala

8. *UCITS fond* je otvoreni investicijski fond s javnom ponudom kako je određen zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom

9. *ukupan prihod* je ukupan prihod kako je određen propisom kojim je uređeno osnivanje i poslovanje subjekata iz članka 6. ovoga Zakona

10. *godišnji financijski izvještaji* su financijski izvještaji kako su određeni zakonom kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika

11. *privatna sekuritizacija* je svaka sekuritizacija za koju ne postoji obveza izrade prospekta ili kod koje se primjenjuje iznimka od obveze izrade prospekta sukladno odredbama zakona kojim se uređuje tržište kapitala

12. *STS sekuritizacija* je jednostavna, transparentna i standardizirana sekuritizacija, u smislu članka 18. Uredbe (EU) 2017/2402.

(2) Ostali pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju istovjetno značenje kao pojmovi upotrijebljeni u Uredbi (EU) 2017/2402.

Korištenje pojmova s rodnim značenjem

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. NADLEŽNA TIJELA, NJIHOVE NADLEŽNOSTI I PODRUČJE RADA

Nadležna tijela i ovlast za donošenje podzakonskih propisa

Članak 5.

(1) Nadležna tijela za potrebe provedbe Uredbe (EU) 2017/2402 i ovoga Zakona su Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) i Hrvatska narodna banka.

(2) U izvršavanju svojih ovlasti Hrvatska narodna banka vodit će računa o ujednačavanju nadzornih i supervizorskih alata i postupaka pri primjeni ovoga Zakona i/ili Uredbe (EU) 2017/2402 te će poduzeti sve aktivnosti u svrhu usklađivanja sa smjernicama i preporukama koje izdaju europska nadzorna tijela u skladu sa svojim ovlastima.

(3) Smjernice koje europska nadzorna tijela donose u skladu sa svojim ovlastima obvezujuće su za Agenciju i subjekte iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona čije su obveze definirane odredbama ovoga Zakona i relevantnih propisa, ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

1. da se, sukladno proceduri propisanoj uredbama kojima se osnivaju europska nadzorna tijela, Agencija očitovala da se obvezuje u cijelosti ili djelomično pridržavati odredbi pojedine smjernice ili da se do određenog roka namjerava uskladiti s pojedinom smjernicom

2. da je Agencija na svojim mrežnim stranicama objavila obavijest o očitovanju iz točke 1. ovoga stavka, pri čemu su stupanje na snagu i početak primjene određeni pojedinom smjernicom.

(4) Protiv akata nadležnih tijela iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Kada je ovim Zakonom propisana ovlast Agencije za donošenje pravilnika, taj pravilnik donosi Upravno vijeće Agencije.

(6) Za potrebe davanja odobrenja subjektima nadzora na temelju članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2402 Hrvatska narodna banka će podzakonskim propisom za subjekte iz svoje nadležnosti detaljnije propisati sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev.

(7) Za potrebe davanja odobrenja subjektima nadzora na temelju članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2402 Agencija će podzakonskim propisom za subjekte iz svoje nadležnosti detaljnije propisati sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev.

(8) Za potrebe izdavanja odobrenja trećim stranama koje provjeravaju STS usklađenost u skladu s člancima 27. i 28. Uredbe (EU) 2017/2402 Agencija će podzakonskim propisom detaljnije propisati sadržaj zahtjeva i dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev.

Subjekti nadzora

Članak 6.

(1) Subjekti nadzora Agencije u smislu ovoga Zakona, a u vezi s ispunjavanjem obveza iz ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2017/2402 su:

1. društva za osiguranje i reosiguranje kako su određena zakonom kojim se uređuje osiguranje

2. posrednici u osiguranju i sporedni posrednici u osiguranju kako su određeni zakonom kojim se uređuje osiguranje

3. alternativni investicijski fondovi i društva za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima kako su određeni zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje alternativnim investicijskim fondovima

4. UCITS fondovi i društva za upravljanje UCITS fondovima kako su određeni zakonom kojim se uređuje osnivanje i upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom

5. mirovinska osiguravajuća društva kako su određena zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje mirovinskih osiguravajućih društava

6. investicijska društva kako su određena zakonom kojim se uređuje tržište kapitala

7. *leasing-društva* kako su određena zakonom kojim se uređuje *leasing*

8. faktoring-društva kako su određena zakonom kojim se uređuje faktoring

9. mirovinska društva za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima kako su određena zakonom kojim se uređuju obvezni mirovinski fondovi

10. mirovinska društva za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i institucije za strukovno mirovinsko osiguranje kako su određeni zakonom kojim se uređuju dobrovoljni mirovinski fondovi

11. središnje druge ugovorne strane kako su određene Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju

12. središnji depozitoriji vrijednosnih papira kako su određeni Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012

13. mjesta trgovanja kako su određena zakonom kojim se uređuje tržište kapitala

14. kreditna institucija u ulozi servisera koja je dobila odobrenje Hrvatske narodne banke za obavljanje investicijskih usluga i aktivnosti na temelju prethodne suglasnosti Agencije sukladno zakonu kojim se uređuje tržište kapitala

15. inicijatori, izvorni zajmodavci i SSPN-ovi sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, a koji nisu navedeni u točkama 1. do 14. i točki 16. ovoga stavka te koji nisu navedeni u stavku 2. ovoga članka

16. treće strane koje provjeravaju STS usklađenost iz članka 27. i 28. Uredbe (EU) 2017/2402.

(2) Subjekti nadzora Hrvatske narodne banke u smislu ovoga Zakona, a u vezi s ispunjavanjem obveza iz ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2017/2402 su:

1. kreditna institucija kako je određeno zakonom kojim se uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija, osim u slučaju iz točke 14. stavka 1. ovoga članka

2. SSPN-ovi kada ih osnivaju kreditne institucije iz točke 1. ovoga stavka.

Nadležnosti i područje rada Agencije

Članak 7.

U smislu ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2017/2402 Agencija je nadležna za:

1. provođenje nadzora u smislu pridržavanja zahtjeva u vezi s dubinskom analizom institucionalnih ulagatelja prema odredbama članka 5. Uredbe (EU) 2017/2402 nad subjektima nadzora iz članka 6. stavka 1. točaka 1. do 13. ovoga Zakona

2. provođenje nadzora nad subjektima nadzora iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona u smislu pridržavanja:

a) obveza zadržavanja rizika sukladno odredbama članka 6. Uredbe (EU) 2017/2402

b) zahtjeva za transparentnost sukladno odredbama članka 7. Uredbe (EU) 2017/2402

c) zabrane resekuritizacije sukladno odredbama članka 8. Uredbe (EU) 2017/2402

d) kriterija za odobravanje kredita sukladno odredbama članka 9. Uredbe (EU) 2017/2402 kada je sponzor subjekt nadzora iz članka 6. stavka 1. točke 6. ovoga Zakona

3. provođenje nadzora nad subjektima nadzora iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona u smislu pridržavanja:

a) obveza zadržavanja rizika sukladno odredbama članka 6. Uredbe (EU) 2017/2402

b) zahtjeva za transparentnost sukladno odredbama članka 7. Uredbe (EU) 2017/2402

c) zabrane resekuritizacije sukladno odredbama članka 8. Uredbe (EU) 2017/2402

d) kriterija za odobravanje kredita sukladno odredbama članka 9. Uredbe (EU) 2017/2402

e) zahtjeva vezanih za upotrebu oznake jednostavne, transparentne i standardizirane sekuritizacije i jednostavne, transparentne i standardizirane ABCP sekuritizacije sukladno odredbama članaka 18. do 24. i članka 26. Uredbe (EU) 2017/2402 kada su inicijator, izvorni zajmodavac ili SSPN-ovi iz članka 6. stavka 1. točaka 1. do 15. ovoga Zakona

4. izdavanje i ukidanje odobrenja te provođenje nadzora nad subjektima nadzora iz članka 6. stavka 1. točke 16. ovoga Zakona sukladno člancima 27. i 28. Uredbe (EU) 2017/2402

5. provođenje nadzora nad serviserom kada je serviser subjekt iz članka 3. stavka 1. točke 7. ovoga Zakona

6. izricanje nadzornih mjera subjektima nadzora iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona

7. podnošenje optužnih prijedloga kod utvrđenih povreda odredbi ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2017/2402 i od strane subjekata nadzora iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona

8. razmjenu informacija i suradnju s Hrvatskom narodnom bankom, ESMA-om, EBA-om i EIOPA-om sukladno odredbama članaka 30. do 34. i članka 36. Uredbe (EU) 2017/2402

9. objavu na svojim mrežnim stranicama odluka o izrečenim upravnim mjerama i pravomoćnim kaznama sudova i drugih tijela nadležnih za vođenje prekršajnih postupaka sukladno odredbama članka 37. Uredbe (EU) 2017/2402

10. obavješćivanje ESMA-e o odobrenju upotrebe sekuritizacijskih pozicija kao odnosnih izloženosti u sekuritizaciji sukladno odredbi članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2402 te o svim izrečenim administrativnim sankcijama sukladno odredbi članka 37. stavka 6. Uredbe (EU) 2017/2402 za subjekte nadzora iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona

11. preispitivanje angažmana, postupaka i mehanizama koje su inicijatori, sponzori, SSPN-ovi i izvorni zajmodavci koji su subjekti nadzora iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona primijenili u skladu s člankom 30. Uredbe (EU) 2017/2402

12. obavješćivanje Europskog odbora za sistemske rizike, Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama poduzetim kao odgovor na preporuke vezane za makrobonitetni nadzor tržišta sekuritizacije sukladno odredbama članka 31. Uredbe (EU) 2017/2402.

Nadležnosti i područje rada Hrvatske narodne banke

Članak 8.

U smislu ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2017/2402 Hrvatska narodna banka nadležna je za:

1. nadzor nad primjenom članka 5. Uredbe (EU) 017/2402 kod kreditnih institucija kao ulagatelja u sekuritizacijske pozicije

2. nadzor nad obvezama kreditne institucije kao sponzora programa ABCP u vezi s člankom 25. Uredbe (EU) 2017/2402

3. nadzor nad obvezama inicijatora, izvornog zajmodavca, SSPN-ova i sponzora koji su kreditne institucije ili SSPN-ova koje osnivaju kreditne institucije u vezi s člancima 6. do 9. Uredbe (EU) 2017/2402 i kod primjene STS kriterija iz članaka 18. do 24. i članaka 26. i 27. Uredbe (EU) 2017/2402

4. izricanje nadzornih mjera subjektima nadzora iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona

5. podnošenje optužnih prijedloga kod utvrđenih povreda odredbi ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2017/2402 i od strane subjekata nadzora iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona

6. razmjenu informacija i suradnju s Agencijom, ESMA-om, EBA-om i EIOPA-om sukladno odredbama članaka 30. do 34. i članka 36. Uredbe (EU) 2017/2402

7. objavu na svojim mrežnim stranicama odluka o izrečenim pravomoćnim kaznama sudova i drugih tijela nadležnih za vođenje prekršajnih i upravnih postupaka sukladno odredbama članka 37. Uredbe (EU) 2017/2402

8. obavješćivanje ESMA-e o odobrenju upotrebe sekuritizacijskih pozicija kao odnosnih izloženosti u sekuritizaciji sukladno odredbi članka 8. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2402 te o svim izrečenim pravomoćnim kaznama sudova i drugih tijela nadležnih za vođenje prekršajnih i upravnih postupaka sukladno odredbi članka 37. stavka 6. Uredbe (EU) 2017/2402 za subjekte nadzora iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona

9. preispitivanje aranžmana, postupaka i mehanizama koje su inicijatori, sponzori i izvorni zajmodavci koji su subjekti nadzora iz članka 6. stavka 2. ovoga Zakona primijenili u skladu s člankom 30. Uredbe (EU) 2017/2402

10. obavješćivanje Europskog odbora za sistemske rizike, Europskog parlamenta i Vijeća o mjerama poduzetim kao odgovor na preporuke vezane za makrobonitetni nadzor tržišta sekuritizacije sukladno odredbama članka 31. Uredbe (EU) 2017/2402.

III. NADZOR

Postupak nadzora koji provodi Agencija

Članak 9.

(1) Nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2017/2402 sukladno podjeli nadležnosti iz članka 7. ovoga Zakona obavlja Agencija sukladno odredbama Uredbe (EU) 2017/2402, ovoga Zakona i zakona kojim se uređuje osnivanje i poslovanje subjekata nadzora iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Agencija nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavlja:

1. praćenjem, prikupljanjem i provjerom objavljenih podataka i obavijesti koje se sukladno odredbama Uredbe (EU) 2017/2402 dostavljaju sekuritizacijskim repozitorijima u skladu s odredbama članka 7. Uredbe (EU) 2017/2402

2. prikupljanjem podataka koji nisu javno dostupni od subjekata nadzora iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona

3. prikupljanjem javno dostupnih podataka, uključujući ESMA-in popis svih sekuritizacija koje nose STS obavijest iz članka 27. stavka 5. Uredbe (EU) 2017/2402

4. provođenjem posrednog i neposrednog nadzora nad subjektima nadzora iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona

5. izricanjem nadzornih mjera iz članka 11. ovoga Zakona i dodatnih mjera iz članka 12. ovoga Zakona.

(3) Protiv upravnih akata koje u provođenju nadzora Agencija donosi na temelju ovoga Zakona nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Tužba kojom se pokreće upravni spor protiv rješenja Agencije ne može imati odgodni učinak.

Ovlasti Agencije kod provođenja nadzora

Članak 10.

(1) Ako je to potrebno u svrhu nadzora nad primjenom odredaba ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2017/2402, Agencija može od bilo koje fizičke ili pravne osobe zahtijevati:

1. pristup svakom dokumentu u bilo kojem obliku i dostavu njegove preslike

2. pregled razmjene podataka, uključujući i zapise telefonskih poziva.

(2) Agencija može od bilo koje fizičke ili pravne osobe, uključujući i osobe koje su uključene u prijenos naloga ili koje obavljaju druge poslove pri sklapanju transakcija koje su predmet nadzora Agencije, zatražiti sve podatke i očitovanja koji su Agenciji potrebni za nadzor.

(3) Ako to zahtijeva svrha nadzora, Agencija je od osoba iz stavka 2. ovoga članka ovlaštena uzeti izjave ili ih saslušati u smislu odredbi zakona kojim se uređuje opći upravni postupak.